

die in dezen tijd arts worden. Deze zijn toch altijd op landstormplichtigen leeftijd. Natuurlijk zou dan voor ieder nieuw arts een van de oudere weg moeten. In één opzicht zou dit bezwaren geven: de gemobiliseerde specialisten zouden lastig te vervangen zijn. Hiervoor zou in de meeste plaatsen een overeenkomst kunnen worden gemaakt met burger-specialisten ter plaatse. De militaire bezwaren hiertegen zouden ook niet bestaan, daar van de specialisten in het algemeen alleen zuiver geneeskundige handelingen worden verwacht. Heeft men nog een enkelen specialist noodig, fiat dan geve men een zeer behoorlijke toelage. Natuurlijk zou men onmiddellijk alle jonge artsen moeten oproepen, die van Augustus 1914 af arts zijn geworden en niet, zooals ik heb hooren fluisteren, de landstormplichtige artsen juist vrij laten. Juist de ongelijke druk van de mobilisatie is zoo bezwaarlijk te dragen. Elke milicien, elke landweerman, reserve-officieren van andere wapens krijgen vrij om naar Indië te vertrekken en aldaar een betrekking te aanvaarden; mij zelf is juist dezer dagen geweigerd mij vrij te laten, hoewel ik een maatschappelijk mooie positie in Indië kon aanvaarden en desnoods ook aldaar in tijd van oorlog had kunnen worden ingelijfd. De argumentatie van deze weigering is ook eigenaardig: het tekort aan officieren van gezondheid en wegens *de vele gunsten* (aan anderen) *toegestaan*, die het behoorlijk functioneeren van den militairen geneeskundigen dienst zeer verzwaren.

Waarom moeten wij de dupe er van zijn, dat blijkbaar de organisatie van het reserve-personeel van de landmacht veel te wenschen overlaat? Aan bedrijfslieders, visschers, landbouwers en ik weet niet meer wie, wordt verlof verleend. Aan jongere assistenten van hoogleeraren wordt onbepaald verlof verleend; van enkele officieren van gezondheid heb ik vernomen, dat zij op hun verzoek zijn teruggesteld tot landweer-soldaat en nu rustig hun eigen praktijk doen; naar ik vandaag verneem, zullen ook studenten, niet alleen die in de geneeskunde, zooveel mogelijk hun studie kunnen vervolgen, terwijl de gemobiliseerde officier van gezondheid zonder eenige compensatie in rang of tractement zijn werk moet blijven doen.

Ziehier een belangrijk gebied voor de commissie voor beroepsbelangen; alleen spijt het mij, dat ik als een van de belanghebbenden zelf op deze zaak moet wijzen.

Venlo, 26 Maart 1916.

Dr. P. H. VAN ROOJEN.

LOMBROSO.

Mag ik ter aanvulling van prof. VAN RIJNBEEK's boekaankondiging over LOMBROSO's leven hier mededeelen, dat deze geleerde mij indertijd heeft geschreven, dat hij juist door zijn vergelijkende onderzoekingen over de pellagra en over het arsenicum homoeopaath geworden was? Hij schreef, reeds dertig jaar homoeopaath te zijn. Dit schrijven heb ik indertijd in de vergadering der „Vereeniging van homoeopathische geneesheeren in Nederland" getoond en het is juist een mede-lid dier vereeniging, dat mij zoeven schrijft dit feit nog eens — (als feit zonder meer) — in dit *Tijdschrift* te willen mededeelen.

Gouda, 27 Maart 1916.

A. C. A. HOFFMAN.

BLINDHEID BIJ OPTOCHINE-GEBRUIK.

Naar aanleiding van mijn referaat onder bovenstaanden titel in ons vorig nummer op bldz. 1098 maakt men mij opmerkzaam op een mogelijk, en ook door mij niet gewenscht gevolg daarvan. Het was toch geenszins mijn bedoeling in het algemeen te waarschuwen tegen het gebruik van optochine, dat, naar mij van geachte en betrouwbare zijde verzekerd wordt, als een zeer te waardeeren geneesmiddel bij pneumonie te beschouwen is, mits toegediend in giften van 200 mgr., zes maal per etmaal. Wel heb

ik willen waarschuwen tegen het gebruik van zulke groote giften, als in het beschreven ziektegeval toegepast zijn, waarbij men van een toxische gift zou kunnen spreken. Daarop doelde de raad om met de toediening wat voorzichtig te zijn.

Amsterdam, 28 Maart 1916.

P. MUNTENDAM.

BRIEFWISSELING.

DONDERS-GEDENKTEEKEN.

De secretaris der afdeling Rotterdam en omstreken der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst verzoekt ons te melden, dat bij hem de volgende bijdragen zijn ingekomen voor het DONDERS-gedenkteeken: S. J. Halbertsma *f* 25.—. H. Klinkert *f* 25.—. G. Brat *f* 5.—. S. P. A. Hack *f* 5.—. C. Groenewegen *f* 5.—. J. B. W. P. Roelants *f* 5.—. V. Winkler Prins *f* 5.—. D. H. Brinkhorst *f* 5.—. H. Mees *f* 5.—. J. M. Dutilh *f* 5.—. G. O. Meulman *f* 5.—. J. A. Th. Ligterink *f* 5.—. C. J. A. de Quay *f* 2.50. W. Mees *f* 5.—. B. G. E. W. van Dugteren *f* 5.—. H. C. G. L. Ribbink *f* 5.—. P. de Snoo *f* 10.—. R. de Josselin de Jong *f* 5.—. J. van Assen Jz. *f* 2.50. H. van Anrooy *f* 5.—. P. Fockens *f* 2.50. C. F. Th. von Ziegen weidt *f* 5.—. G. H. Moll van Charante *f* 5.—. D. J. Blok *f* 10.—. D. Klinkert *f* 5.—. D. Neurdenburg *f* 2.50. H. Houtman *f* 3.—. J. D. Daubanton *f* 5.—. J. H. L. van Ree *f* 10.—. Prof. J. Poels *f* 5.—. L. C. H. Goossens *f* 5.—. K. van Klaveren *f* 2.50. J. Siegenbeek van Heukelom *f* 5.—. J. Ph. Elias *f* 5.—. B. C. van der Nagel *f* 5.—. W. van Rossen *f* 5.—. T. Broeksmit *f* 5.—. F. P. J. Doeleman *f* 5.—. C. G. Vervloet *f* 2.50. M. Pool Mz. *f* 2.50. J. J. Koning *f* 2.50. H. C. Tamson *f* 2.50. E. Marx *f* 5.—. W. F. J. Milatz *f* 5.—. J. Post *f* 2.50. J. A. Stenfert Kroese *f* 5.—. J. V. Muller *f* 2.50. J. H. van Veen *f* 2.50. H. E. Molema *f* 2.50. A. Binnerts *f* 2.50. Phil. dr. H. J. van 't Hoff *f* 2.50. J. Voorzanger *f* 5.—. Te zamen *f* 275.50.

Redactie.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Pest- en cholera-besluit.

De *Nederlandsche Staatscourant* van Maandag 20 Maart 1916, n°. 68, bevat een Koninklijk besluit van den 4den Maart 1916 tot vaststelling van eenige buitengewone maatregelen tot afwending van de pest en de Aziatische cholera en tot wering harer uitbreiding en gevolgen. Dit is hetzelfde besluit, dat reeds sedert verscheidene jaren elk jaar wordt afgekondigd en dus telkens maar één jaar van kracht is, houdende verbod van onderzoek op pest van personen, goederen, lijken van menschen en dieren door middel van proefnemingen op dieren, tenzij met vergunning van en met inachtneming der voorschriften te geven door den minister van binnenlandsche zaken; voorts eenzelfde verbod van vervoer van pest- en cholerasmetstoffen. Dit besluit is den 22sten Maart van kracht geworden en blijft dit één jaar.

In de *Nederlandsche Staatscourant* van Zaterdag 25 Maart 1916, n°. 73, staat de ministerieele beschikking, bevattende de voorwaarden voor vergunning om bovenbedoelde pestonderzoekingen te verrichten, benevens de voorschriften, die daarbij in acht te nemen zijn, alsook de voorschriften, in acht te nemen bij het vervoer van pest- en cholerasmetstoffen. Deze bepalingen zijn ook dezelfde, die daarvoor reeds meermalen zijn vastgesteld.